

ЗАХТЈЕВ

ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ПРИЈЕДЛОГ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Шифра за идентификацију дисертације: 1955/11

Шифра УДК (бројчано): 371. 21

Веб адреса на којој се налази извјештај Комисије о научној заснованости теме:

www.filozof.org

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Молимо да у складу са чл. 71. Закона о високом образовању и члана 57. Статута Универзитета дате сагласност на приједлог теме докторске дисертације:

Назив дисертације: ***Улога и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи***

Научна област УДК (текст): Организација наставе и рада педагога и ученика

Презиме и име кандидата: мр Јасна Јурковић

Ментор (име и презиме, звање): проф. др Ратко Пејић, ванредни професор

(навести пет потпуних референци за радове ментора из научне области из које је тема дисертације):

1. Пејић, Р. (2000): Допринос педагошко-психолошке службе осавремењавању образовно-васпитног рада у разредној настави, Београд, Педагогија, 3-4, стр. 220-227.

2. Пејић, Р. (2007) Рад школског педагога на професионалном усавршавању наставника, Научни скуп, Бања Лука, Зборник радова, књига 8, Филозофски факултет у Бањалуци, стр. 399-423.

3. Пејић, Р. (2008): Сарадња педагога и наставника на иновирању припремне фазе наставног рада, Радови Филозофског факултета, Пале, бр. 10, стр. 111-139.

4. Пејић, Р. (2009): Саветодавни рад педагога у функцији превенције малолетничке деликвенције, Зборник радова, Филозофски факултет Пале, бр. 11, стр. 147-175.

5. Пејић, Р. (2009): Перманентно професионално образовање и усавршавање кадрова у средњој школи, Зборник радова са научног скупа - Будућа школа, Београд, 2009, стр. 603-631.

Кратко образложење теме (до 100 ријечи):

На основу сазнања о досадашњим теоријским расправама и оствареним истраживањима везаних за модернизацију рада наставника у школама, а кроз одређене радове и рада педагога у школама, очекује се да ће кандидаткиња успјешно освијетлити и утврдити улогу и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи, јер од њиховог рада увелико зависи и квалитет рада наставника и ученика, као и цјелокупан наставни и ваннаставни рад у школама. Ово из разлога што је основни задатак образовног система, према многим међународним документима (УНЕСКО-а, ОЕЦЕД-а и др.), сваке земље, па и наше, да успостави и обезбиједи квалитет рада свих васпитно-образовних институција, а то свакако подразумјева и квалитет рада у основним школама. Дакле, израдом ове докторске дисертације кандидаткиња ће дати значајан допринос унапређивању образовно-васпитног процеса не само у бившим републикама Југославије, већ и шире, а тиме значајан допринос ефикаснијем ангажовању школских педагога на овим просторима у модернизацији наставног и ваннаставног рада у основним школама.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата : мр Јасна Јурковић

Назив завршеног факултета: Филозофски факултет у Загребу

Одсјек, група, смјер: Педагогија

Година дипломирања: 1983.

Назив специјализације: -

Назив магистарске тезе: Утицај превентивних васпитних мера на школски успех и владање

Научно подручје: Педагогија- андрагогија

Година одбране: 1997.

Факултет и мјесто: Филозофски факултет Универзитета у Београду

Број публикованих радова (навести референце за три најважнија рада кандидата из научне области из које је дисертација):

1. САМООПРЕДЕЉИВАЊЕ НЕКИХ СПОСОБНОСТИ РЕЛЕВАНТНИХ ЗА ИЗБОР ЗАНИМАЊА објављен је у часопису Васпитање и образовање, Подгорица, број 3. стр. 8-14.

2. УЛОГА ОДГАЈАТЕЉА У РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА И ПРЕВЕНЦИЈА ПОРЕМЕЋАЈА ПОНАШАЊА ДЈЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКЕ ДОБИ објављен је у часопису Норма, бр. 3 стр 323-331.

3. Рукопис рецензиран од стране редакције у коауторству са В. Сучевић, под насловом: САРАДЊА ШКОЛЕ, ПОРОДИЦЕ И ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У КОНЦЕПТУ ЕВРОПСКЕ СТРУКТУРЕ КВАЛИТЕТНОГ ОБРАЗОВАЊА, налази се у штампи и биће објављен у часопису Васпитање и образовање, Подгорица, бр. 3.

Назив и сједиште организације у којој је кандидат запослен: Средња Дрводјељска школа у Загребу

Радно мјесто: Педагог школе

ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛ. 71. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ.

У прилогу достављамо: - Извјештај Комисије о оцјени научне заснованости теме
-Одлуку Наставно-научног вијећа Факултета о одобравању теме за израду докторске дисертације.

ДЕКАН

Проф. др Миланка Бабић

НАСТАВНО - НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Одлуком Наставно-научног вијећа Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву, од 08.09.2011. год., број: 3548/11. изабрани смо у Комисију за оцјену теме докторске дисертације: *Улога и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи* и провјеру услова кандидаткиње мр Јасне Јурковић .

О обављеном задатку и датим закључцима, уз захвалност на указаном повјерењу, подносимо сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

Биографија кандидаткиње

Мр Јасна Јурковић рођена је 26.12.1960. године у Винковцима у породици просвјетних радника. Основну школу завршила је у Осијеку. Након завршене основне школе уписује се у Центар за усмјерено образовање, смјер предшколски одгој и исти завршава 1979. год., такође, у Осијеку. Исте, тј. 1979. године уписује се на Филозофски факултет Свеучилишта у Загребу, смјер педагогија.

На Филозофском факултету, смјер педагогија, у редовном року положила је све прописане испите са просјечном оцјеном 4,3, а дипломски-завршни испит са одличним успјехом положила је 1983. год. и добила звање *дипломирани педагог*. Године 1984 добија посао педагога у основној школи.

Школске 1986/87. год. уписује постдипломски студиј на Филозофском факултету Универзитета у Београду, *смјер школска педагогија*, и у редовном року полаже све предвиђене испите за овај одејек. Али услед ратних и породичних догађања магистарски рад одбранила је 09.06.1997. ментор проф. др Николе Поткоњак, на тему: *Утицај превентивних одгојних мјера на школски успјех и владање*. Одбраном магистарског рада стекла је академски назив *магистра педагошких наука*

Кандидаткиња, мр Јасна Јурковић, досадашњи свој радни вијек је провела у институцијама васпитања и образовања, и то углавном на радним задацима педагога у школи, педагога у дјечијем вртићу и педагога у поправно-казненој установи. Тренутно ради у својству школског педагога у Средњој Дрводјелској школи у Загребу.

Посебан допринос, у својству педагога, дала је професионалном усавршавању наставника, гдје је кроз семинаре, различита предавања и педагошке радионице, упознала наставнике са савременим педагошким достигнућима неопходним за модернизацију живота и рада наставника и ученика у школи. И сама је уз обављање послова педагога радила и на свом професионалном развоју и усавршавању, похађајући одговарајуће семинаре и предавања, учествујући и у одређеним пројектима.

Предмет и значај истраживања

Квалитет образовања дјете, младих и одраслих, сасвим је разумљиво, а на то указује и кандидаткиња, условљен и квалитетом васпитно-образовног рада који се остварује у школама, његовим свеобухватним планирањем, јасно и прецизно дефинисаним циљевима и задацима, максималним коришћењем техничких ресурса, коришћењу довољног броја наставних средстава и медија у наставном раду, професионалном и стручном усавршавању наставника, одговорности свих актера у образовном систему, усаглашавању стандарда квалитета рада школа, међусобног поверења и др.

И цјелокупна позитивна радна клима, свакако, битан је услов за успостављање квалитете образовања и васпитања у школама. Истина, и од руководећег органа школе, као и рада стручних сарадника, превасходно школских педагога, увелико зависи ефикасност и квалитет образовно-васпитног процеса, као и обезбеђење адекватне радне климе за све субјекте у школи - наставнике, ученике, родитеље и др.

Један од дјелотворнијих механизма за обезбеђење квалитете рада у школама је и самовредновање рада школе. Самовредновање се налази у центру система квалитете образовања. Дакле, школе као установе професионалаца-стручних кадрова имају могућност да планирају сопствени развој и да буду равноправни партнери у успостављању, унапређивању и обезбеђивању квалитете образовања и васпитања дјете и младих.

Да би се сагледао квалитет рада школе у цјелини, потребно је да свака школа размишља и ствара адекватне услове за рад, води рачуна о свим процесима који се дешавају у школи, као и о исходима које школа постиже. Свакако, квалитет образовања и васпитања подразумева и то да свака школа у којој се одвија образовно-васпитни процес мора и да ефикасно подстиче развој сензибилности, мобилности, оригиналности мишљења, интелектуалне покретљивости и варијабилности идеја код ученика. А све то увелико зависи од тога колико и на који начин се у школама води рачуна о квалитету рада свих њених субјеката, а што се, свакако, односи и на стручне сараднике, *превасходно школске педагоге*.

Имајући на уму улогу и значај школских педагога у модернизацији живота и рада у школама, сложеној проблематици примјене педагошких стандарда квалитете рада у школама, а тиме и креирање позитивне климе у процесу увођења стандарда квалитета рада у школе, кандидаткиња мр Јасна Јурковић, приступа са становишта компаративног сагледавања теоријских достигнућа и емпиријског проучавања, с циљем освијетљавања и утврђивања реалних могућности унапређивања квалитета рада свих субјеката у школама, а посебним освртом на рад *школских педагога* у примјени педагошких стандарда квалитете рада у школама, као и на креирање позитивне климе, која је битан чинилац у процесу увођења стандарда квалитета у школе.

Иако је проблематика увођења стандарда квалитета рада у школама, а тиме и проблематика квалитета рада школских педагога, већ дуже вријеме присутна у нашој педагошкој, андрагошкој и психолошкој теорији и пракси, овом претежно теоријском и емпиријско-неексперименталном проучавању приступа се са становишта да проблем осмишљенијег, ефикаснијег и квалитетнијег рада педагога у школама није комплексније проучаван и истраживан, посебно са аспекта укључивања школских педагога у примјени педагошких стандарда квалитета рада у школама Свакако приступиће се и освјетљавању и утврђивању реалних могућности и потреба ефикаснијег учешћа и других субјеката школе (наставника, руководних органа и др.) у примјени педагошких стандарда квалитете рада, као и креирању позитивне климе за увођења стандарда квалитета у школама.

С обзиром на то да је и сама кандидаткиња свјесна чињенице да се примјена педагошких стандарда квалитете рада, иначе, а тиме и у реализацији васпитно-образовних задатака у школама, од појединих наставника, па и појединих школских педагога запоставља, или, пак, и потпуно игнорише, овим истраживањем кандидаткиња ће сагледати, тј. проучити и утврдити *да ли и на ком нивоу школски педагози раде на примјени педагошких стандарда усмјерених на квалитет живота и рада ученика у школама, као и њиховом утицају у креирању позитивне климе у школама за увођење педагошких стандарда квалитета рада у школама*.

Дакле, проучиће се и анализирати мјесто, улога и значај педагога у увођењу и примјени педагошких стандарда квалитета рада у школи, и то са аспекта: самовредновања рада школе; изради годишњих планова рада школе; развојном планирању школе; избору организационих модела професионалног развоја и усавршавања стручних кадрова у школи; увођењу иновација у наставни процес; мјерење и вредновање остварених исхода у школи; истраживачки подухвати и др.

Циљ истраживања

Циљ овог истраживања, како истиче кандидаткиња, односи се на теоријски засновано, емпиријско-неекспериментално и компаративно проучавање и синтетичко

освјетљавање постојећег нивоа рада педагога на увођењу педагошких стандарда квалитета рада у школама и утврђивање реалних потенцијала и могућности унапређивања рада педагога на увођењу педагошких стандарда квалитета у школама, као и у стварању позитивне радне климе и услова за примјену педагошких стандарда квалитете рада у школама. Овим истраживањем ће се указати и на неке од фактора који ометају примјену педагошких стандарда квалитете рада у наставној пракси, као и о тешкоћама на које педагози наилазе у примјени педагошких стандарда квалитета живота и рада ученика у школама.

Задаци истраживања

Полазећи од проблема и циља истраживања, кандидаткиња указује на сљедеће задатке истраживања:

1. Освијетлити и утврдити да ли и на ком нивоу педагози учествује у самовредновању рада школе;
2. Испитати и утврдити да ли и на ком нивоу школски педагози учествују у изради годишњих, мјесечних и седмичних планова планова рада;
3. Освијетлити и утврдити да ли и на ком нивоу педагози учествују у развојном планирању школе;
4. Испитати и утврдити да ли и на ком нивоу педагози учествују у избору организационих модела у организовању професионалног развоја и усавршавања стручних кадрова у школама;
5. Провјерити и утврдити да ли и на ком нивоу педагози учествују у обезбеђењу позитивне климе у циљу увођења иновација у образовно-васпитни процес у школама;
6. Испитати и утврдити да ли и на ком нивоу педагози учествују у праћењу, мјерењу и вредновању остварених исхода у настави, квалитету рада стручних срадника-школских педагога и да ли и на ком нивоу педагози учествују у истраживачким пројектима.

Овако комплексан преглед утврђених задатака истраживања омогућиће теоријско-емпиријско и аналитичко-синтетичко испитивање и утврђивање достигнутог нивоа квалитета рада школских педагога у школама, као и могућности за остваривање још ефикаснијег и квалитетнијег рада педагога на остваривању педагошких стандарда квалитета рада у школама.

Хипотезе истраживања

На основу циља истраживања у овом конципираном теоријско-емпиријско-неексперименталном проучавању кандидаткиња полази од *основне-главне хипотезе истраживања* која гласи: школски педагози кроз остваривање свога рада уводе и примјењују педагошке стандарде квалитета рада у школама и виде себе као значајне покретаче за примјену педагошких стандарда квалитета рада у наставном процесу па се и школска клима позитивно мења у правцу квалитета образовно-васпитног процеса у школама.

А на основу формулисаних задатака у истраживању се полази од сљедећих посебних хипотеза:

1. Претпоставља се да педагози у већини школа активно учествују у самовредновању рада школа, и да постоје неискоришћени потенцијали и реалне

могућности још ефикаснијег учешћа школских педагога у остваривању ове педагошке активности;

2. Очекује се да педагози активно учествују у изради годишњег програма школе и да на различитим нивоима учествују и пружају помоћ наставницима у изради и примјени оперативних планова и програма;

3. Претпоставља се да педагози активно учествују у развојном планирању школе, и да постоје неискоришћени потенцијали и реалне могућности још ефикаснијег учешћа школских педагога у остваривању ове значајне активности за сваку школу;

4. Очекује се да педагози у школама активно учествују у избору и примјени различитих модела професионалног развоја и усавршавања наставника и да постоје реалне потребе ефикаснијег учешћа школских педагога у остваривању ове значајне активности за све стручне кадрове у школама;

5. Претпоставља се да педагози у школама доприносе и активно учествују у стварању повољне радне климе у школама за увођење иновација у наставни процес, и да постоји потреба још ефикаснијег рада педагога на модернизацији образовно-васпитног процеса у школама;

6. Очекује се да педагози учествују у праћењу, мјерењу и вредновању остварених исхода-резултата наставних и ваннаставних активности које се остварују у школама у раду са ученицима, као и рада стручних кадрова у школи;

Методе истраживања

У складу са циљем и задацима истраживања у раду ће се користити сљедеће истраживачке методе:

1. Дескриптивно-научно истраживачку методу;
2. Методу теоријске анализе;
3. Методу анализе садржаја;
4. Сервеј истраживачки метод;
5. Метода проучавања педагошке и друге документације.

Као што се види кандидаткиња је предвидела одговарајуће научно-верификоване методе у истраживачком раду, а оне су условљене и самим предметом, циљем и задацима, као и техникама овог истраживачког рада.

Инструменти истраживања

Избор и примјена истраживачких инструмената условљена је сложеностју и комплексношћу проучаваног проблема, дефинисаним циљем и задацима истраживања, одабраним методама и техникама истраживања. Кандидаткиња ће у истраживању примјенити више истраживачких инструмената које ће самостално конструисати, неке од њих ће преузети од других компетентних истраживача уз неопходну прилагођеност проблему овог истраживања. Иначе, примјена истраживачких инструмената усаглашена је и са радним хипотезама и циљу њиховог потврђивања или одбацивања.

Неки од истраживачких инструмената које ће кандидаткиња примјенити у току реализације ове теме су:

- евиденциони листови;
- чек листе и
- скале процјене-упитници за наставнике, руководиоце и др.

Узорак истраживања

Узорком истраживања биће обухваћени наставници, педагози и директори школа са подручја дијела Војводине Република Србија и неке од дијелова Хрватске.. Узорак ће имати карактеристике групног и пригодног узорка. Узорком ће бити обухваћени појединци из различитих школских средина (градске, приградске, сеоске), а чиниће га 180 наставника, 40 директора и 40 педагога.

Статистичка обрада података

У статистичкој обради података користиће се сљедећи статистички поступци:

- Израчунавање фреквенција и процената;
- Израчунавање мјера просјека и варијабилности;
- Израчунавање корелације;
- т Ђ тест и Х-квадрат тест;
- Анализа варијансе и др.

У сређивању и обради података кандидаткиња ће користити програмски пакет назван СПСС фор Њиндоњс, верзија 10,0, а у оквиру тог програма и адекватне статистичке поступке.

Актуелност и подобност теме докторске дисертације

Од како постоји институционално васпитање и образовање дјецe и младих, а посебно у неколико задњих деценија, све се више актуелизује проблем и указује на неопходност ефикаснијег и квалитетнијег остваривања васпитно-образовног рада на свим нивоима. И у овом транзитном времену, времену изражене кризе морала и система моралних вриједности све образовно-васпитне установе су у обавези да се још сврсисходније ангажују на унапређивању васпитно-образовног рада у циљу успјешнијег развоја, васпитања и учења дјецe и младих у школама, а што увелико зависи и од рада школских педагога на остваривању педагошких стандарда квалитета рада у школама на свим нивоима образовања и васпитања дјецe и младих

И кандидаткиња мр Јасна Јурковић ће управо уложити напор да кроз истраживачки подухват, тј. израду докторске дисертације на тему: *Улога и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи* проучи и истражи увијек актуелни и изражени проблем неопходности остваривања ефикаснијег и квалитетнијег наставног и ваннаставног рада у школама и да тиме допринесе да се рад школских педагога у школама још више усмјери на примјену педагошких стандарда квалитета рада који ће доприњети осавремењивању васпитно-образовног процеса у школама.

И нека друга стручно-научна истраживања у подручју проучавања проблема ангажованости и рада педагога на модернизацији наставног процеса указују и на то да јаке везе између школских педагога и свих других стручних кадрова у школама могу позитивно да утичу на развојне потенцијале школе и увођење иновација у образовно-васпитни процес.

Уз све то кандидаткиња ће указати и на неке од чинилаца од којих зависи квалитет рада школских педагога, посебно са аспекта заједничког рада, тј. партнерства у раду педагога, наставника и руководних кадрова на модернизацији наставног и ваннаставног рада, као и на обезбеђивању што адекватнијих услова за што успјешнији развој, васпитање и учење дјецe и младих у школама. Ово из разлога што је рад школског педагога на примјени педагошких стандарда квалитета рада у школама значајан фактор од којег зависи модернизација рада свих субјеката у школи, превасходно наставника и ученика.

Стога су школски педагози у обавези да наставнике континуирано подстичу, охрабрују и да им пружају адекватну и неопходну помоћ у увођењу педагошких стандарда квалитета рада у школама, како би се континуирано и квалитетно остваривао наставни и ваннаставни рад са ученицима, а све у циљу њиховог успјешнијег развоја, васпитања и учења.

Но када се говори о квалитету рада педагога и свих других стручних кадрова у школама, ваља истаћи и чињеницу да се проблему квалитета образовања у цјелини, а тиме и квалитету рада школских педагога, прилази на различите начине, углавном непрецизно и са различитих аспеката. Истина, ово ће створити и одређене проблеме кандидаткињи у реализацији ове теме у коме појам квалитет рада доминира, али из идејног пројекта је видљиво да кандидаткиња настоји да освијетли овај појам са различитих аспеката, па и са аспекта квалитета рада у школама. У пројекту се истиче да квалитет образовања прати неусаглашеност у терминима, дефиницијама, концептима и теоријама квалитета образовног система.

Но уз објашњење појма квалитета образовања, кандидаткиња ће истовремено са теоријског аспекта освијетлити и појам стандарда образовања и васпитања. Стандарди у образовању и васпитању су, у ствари, утврђене норме (мјерила, критеријуми, захтјеви) усмјерени на услове које треба обезбиједити да би се образовно-васпитни рад што успјешније и квалитетније остваривао, а то се, на примјер, односи на: простор и опрему; израду планова и програма (циљеви, садржај); рад стручних кадрова у школама; вредновање и самовредновање рада школе; континуирана модернизација образовно-васпитног процеса; праћење, мјерење и вредновање остварених исхода у погледу знања и умења ученика (квантитет и квалитет) и др.

С обзиром на то да не постоји друштво (људска дјелатност, па и образовно-васпитна дјелатност), која не тежи квалитету живота и рада, онда се с правом може истаћи да тема докторске дисертације под насловом: *Улога и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи*, у овом времену у коме се друштво, па и образовно-васпитне установе суочавају са мноштвом проблема, има и своју пуну актуелност и значај, поготово што је усмјерена на рад школских педагога, од којих увелико зависи квалитета живота и рада ученика у школама.

Преглед стања у подручју истраживања (код нас и у свијету)

С обзиром на то да се и у овом времену друштво и васпитно-образовне установе, а тиме и основне школе, сусрећу са мноштвом актуелних појава, тешкоћа и проблема које се дешавају у раду са дјецом и младима, све се гласније и у оштријој форми указује и на неопходност ефикаснијег и квалитетнијег остваривања васпитно-образовног рада у школама, што у значајној мјери зависи и од ефикасности и квалитета рада школских педагога.

А неки од аутора који су се бавили проблематиком унапређивања образовно-васпитног рада у школама, иако су неки од њих знатно више истицали улогу и значај одређених фактора који утичу на унапређивање и модернизацију наставног рада, а има и значајних радова у којима се говори о квалитету рада основних и средњих школа.

Но за успјешнији рад на овој теми, а на то је указала и сама кандидаткиња, посебно су подстицајни сљедећи радови: Ангус, М. (1998). *The Rules of School Reform*, Лондон. Њасингтон: The Falmer Press; Анђић, Д. (2006). *Квалитета у образовању и професионалном усавршавању учитеља основних школа с нагласком на образовање за околиш и одрживи развој*, Зборник радова: Према квалитетној школи, Сплит: Филозофски факултет, Банђур, В., Поткоњак, Н. (1999): *Методологија педагогије*; Батес, Т. (2000). *Managing Technological Change. Strategies for College and University Leaders*. San Francisco: Jossey-Bass Inc; Blanchord; К., Сарењ, Д., Сарењ, П., (1995). *Стварање високо школских тимова*, Нови Сад: Глобал боок; Безданов, С., (1998). *Концептуална, методолошка и практична питања успостављања система квалитета*

према стандарду ЈУС ИСО 9001 у стручном образовању, Београд: Зборник радова са ВИИ Међународне конференције; Блондал, С., Фиелд, С., Гироуард, Н. (2002). *Investment in Human Capital Through Post-compulsory Education and Training*: Селектед Еффициенци анд Ељуити Аспецтс, ОЕЦД; Бошковић, Р. (2000): *Култура и квалитет образовања*, Систем квалитета у образовању према захтевима серије стандарда ЈУС 9000: Зборник радова међународне конференције, Београд; Бранковић, Д. (2008). *Учење учења Ђ парадигма квалитетне школе*, Наука, култура и идеологија: Зборник радова са научног скупа, Том ИИ. Бања Лука: Филозофски факултет; Бранковић, Д. (2009). *Циљеви, компетенције и исходи образовања*, Образовање и усавршавање наставника: Ужице: Учитељски факултет; Брукс ет ал. (2001). *Меасуринг тхе еффецтс оф едучатионал интервенционс.*; у: Футурес оф едучатион, (ед.) Јурген Оелкерс, Берн: Ланг; Брунс, Б., Мингат, А., Ракотомалала, Р. (2003). *Achieving Universal Primary Education by 2015*. Њасхингтон, ДЦ: The World Bank; Buchberger, F. (1998). *Teacher Education in Europe*, European Education, 30; Бурке-Њалсх, К. (2003). *Креирање васпитно-образовног процеса у коме дете има централну улогу.* Београд: Центар за интерактивну педагогију; Вилотијевић, М. (2000). *Квалитет образовања и школе-кључ за 21. век*. Београд: Педагогија, бр. 2; Влаховић, Б. (2000). *Иновације и квалитет образовања*. Систем квалитета у образовању према захтевима серије стандарда ЈУС 9000: Зборник радова међународне конференције. Београд; Влаховић, Б., Вујсић-Живковић, Н. (2005): *Наставник: изазови професионализације*. Београд: Едуца; Визак-Видовић В. (2005). *Цјеложивотно образовање учитеља и наставника: вишеструке перспективе*, Загреб: Глассер, Њ. (1999). *Наставник у квалитетној школи*. Загреб: Едуца; Глассер, Њ. (2005). *Квалитетна школа*. Загреб: Едуца; Грин, Ф. (2001). *On Effectiveness and Efficiency in Education: Operationalizing the Concepts* у: Ј. Оелкерс (ед.) Футурес оф Едучатион; Гојков, Г. (2002). *Конструктивизам као епистемолошко Ђ методолошко основа постмодерне Дидактике*, Београд: Педагогија, бр. 4; Гордон, Т. (2003). *Како бити успешан наставник*. Београд: Креативни центар; Група аутора, (1998). *Систем квалитета у основном и средњем образовању*, Београд, Институт за педагошка истраживања; Дарлинг-Хаммонд, Л. (2000), *Течахер љуалити анд студент ацхивемент*: А ревиен оф стате полициј евиденце, Едучатионал Евалуатион анд Полициј Аналисис; Давей К., (2002). *Balancing National and Local Responsibilities*, Будапест: Опен Социети Институте; Ђорђевић, Д., Ђекић, И., (2000). *Утицај људског фактора на интеграцију информационих технологија у процесу управљања квалитетом* Београд; Еуропеан Цоммисион (2002 б): *Едучатион анд Траининг ин Еуропе: диверсе сйстемс, схаред гоалс фор 2010*, доступно на: Еванс, Р. (1996). *Тхе Хуман Сиде оф Сцхоол Цханге: Реформ*, Ресистанце, анд тхе Реал-лифе Проблемс оф Инноватион, Сан Франциско: Јосеј-Басс Публисхерс; Илић, М. (1985): *Проучавање ефеката и квалитета основног и средњег образовања*. Бања Лука: Настава и васпитање 4; Илић, М. (1998). *Од традиционалне до квалитетне школе*. Бања лука: Радови, бр. 1; Илић, М. (2001). *Теоријске основе школе живота и квалитетне школе*. Бања Лука: Наша школа, бр. 3/4; Јоргић, Д. (2008). *Интерактивно стручно усавршавање наставника основне школе*. Наука, култура, идеологија: Зборник радова са научног скупа. Бања Лука: Филозофски факултет; Јуран, Ј. М., (1997). *Обликовање до квалитета*, Пословни систем, Београд: Јурић, В. (2007). *Курикулум савремене школе*. У: Превишић. В. (ур.): *Теорије-методолошки садржај структуре*. Загреб: Завод за педагогију Филозофског факултета...; Келли М., Гренфелл, М., Аллан, Р., Криза, Ц. (2004): *European profile for language teacher education: a frame of reference*. Соутхамптон, УК: Соутхамптон Университи Ђ Брусселс: Еуропеан Цоммисион; Кйриацоу (1998). *Темељна наставна умјећа*. Загреб : Едуц; *Квалитетно образовање за све*: изазови реформр образовања у Србији., Министрство просвете и спорта Р Србије, Београд, 2004; Лиеберман, А. Миллер, Л., (1999). *Течахерс трансформинг тхеир њорлд анд тхеир њорк*. Нењ Џорк: Течахерс Цоллеге, Цолумбиа Университи; Миллер, А. Цристине (2000). *School Reform in Action, paper presented to the American Educational Research Association Conference*, Нењ Orleans; Мушановић, М. (1998).

Конструктивистичка парадигма квалитета основног образовања. Зборник, Ријека: Филозофски факултет; Паглин, Ц.(2001). *Тхе Нине Цомпонентс оф Цомпрехенсиве Реформ*, У:С: Департмент оф Едуцатионџс Цомпрехенсиве Сцхоол Реформ Демонстрацион (ЦСРД) програм; 2. Павловић, З. (2009): *Ране форме поучавања*, Радови Филозофског Факултета Пале, књига 2; Павловић, З. (2010): *Мотивационе оријентације и школско учење*, Источно Сарајево, Филозофски факултет; Пејић, Р. (2007) *Рад школског педагога на професионалном усавршавању наставника*, Научни скуп, Бања Лука, Зборник радова, књига 8, Филозофски факултет у Бањалуци; Пејић, Р. (2008): *Сарадња педагога и наставника на иновирању припремне фазе наставног рада*, Радови Филозофског факултета, Пале; Поткоњак, Н. (1998) Поткоњак Н. (2003) . *XX век: ни век детета ни век педагогије...XXII има наде*. Нови Сад; Пројекат Самовредновање школа у функцији унапређивања квалитете образовања. Загреб : Министарство просвете Р Хрватске, 2004; ТС Стандардс анд ИТТ рељритинент. Теацхер Траининг Агенцџ, њеб страници; Ратковић, М. (2006): *Планирање и евалуација*. Нови Сад: Мисао; Сузић, Н. (2004). *Наша школа у односу на компетенције за ЦЦИ вијек*. Нови Сад: Педагошка стварност; Сузић, Н. (2005). *Педагогија за ЦЦИ вијек*. Бања Лука: ТТ Центар; Сучевић, В. (2008). *Компетенције учитеља за квалитетну школу*. Сомбор: Норма; *Школе и квалитет*, Завод за уџбенике и наставна средства, Институт за предузетништво, Технички факултет Михајло ПупинЧ, Зрењанин, Београд,1998;

Свакако кандидаткиња ће користи и многе друге радове наших и страних аутора који се баве проблематиком рада школских педагога, као и проблематиком модернизације рада наставника са ученицима..

Значај истраживања са становишта актуелности у научној области

С обзиром на улогу и значај остваривања квалитета ангажовања школских педагога у раду са наставницима и ученицима овом проблему, посебно у посљедње вријеме, све више се даје примат, а што условљавају и многи чиниоци од којих зависи успјешан развој, васпитање и учење дјече и младих школама. Стога и проучавање оствареног нивоа рада школских педагога, посебно са аспекта примјене педагошких стандарда квалитета рада у школама, као и утврђивања реалних потреба и могућности ефикаснијег и квалитетнијег рада педагога на модернизацији образовно-васпитног процеса у школи има вишеструки значај, како са теоријског, тако, и још више, и са практичног становишта. Ово из разлога што је континуирана и успјешно остварена сарадња педагога са наставницима један од битних предуслова за обезбеђивање и остваривање успјешнијег развоја, васпитања и учења ученика.

И професионалне улоге педагога, а тиме и бројне и разноврсне улоге наставника, у процесу развоја, васпитања и учења дјече основношколског узраста су увелико сличне, и стога оне морају да се заједнички што ефикасније и квалитетније у школи и остварују. Поласком дјетета у школу педагози и наставници имају идентичну обавезу и одговорност, а то је да остварују што ефикаснију и квалитетнију сарадњу-партнерство и да заједнички доприносе што успјешнијем развоју, васпитању и учењу дјече у школама.

Значај овог истраживања, са аспекта актуелности у научној области, управо, јесте у томе, што се њиме жели дати одговор на темељно и комплексно питање: *да ли и на ком нивоу школски педагози примењују педагошке стандарде квалитета рада у школама*, и како се у наставној наших школа остварује сарадња-партнерство педагога и стручних кадрова, јер је, иначе, обавеза и педагога и наставника да континуирано раде на модернизацији наставног и ваннаставног рада у функцију успјешнијег развоја, васпитања и образовања ученика.

Дакле, истраживањем ће се освијетлити и утврдити улога и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи, као и реалне потребе и

потенцијали ефикаснијег и квалитетнијег рада педагога у примјени педагошких стандарда квалитета рада у школама, што је посебан значај за педагошку научну област и педагошку наставну праксу. Краће речено, одабрана тема проучавања има своју научну и друштвену актуелност и потпуну практичну оправданост, јер се бави веома актуелним и значајним проблемом који би требао да допринесе ефикаснијем и квалитетнијем раду свих стручних кадрова у основној школи, а превасходно школских педагога..

Веза са досадашњим истраживањем

Но што се тиче досадашњих истраживања на српско-хрватском говорном подручју, па и шире, може се рећи да није било студиознијих проучавања на тему улоге и значаја рада педагога у нашим школама.

Али без обзира на напријед наведено, очекује се да се у овом теоријско-емпиријско-неексперименталном проучавању, увијек актуелног и сложеног проблема рада и сарадње педагога и наставника, као и других стручних кадрова у школи, размотре и нека ранија теоријска сазнања која су презентована у радовима (претходно поглавље), као и ослањање на нека од ранијих емпиријских истраживања, посебно она која указују на неопходност квалитетнијег остваривања васпитно-образовног рада у школама. Осим наведеног претпоставља се да ће овај истраживачки рад (дисертација) са одређених аспеката бити ослоњен и на магистарски рад кандидаткиње на тему: *Утицај превентивних одгојних мјера на школски успјех и владање.*

Подобност кандидаткиње да одговори на постављени предмет, циљ задатке и хипотезе

С обзиром на то да је кандидаткиња током обављања свог професионалног рада, тј. радећи као педагог школе, активно остваривала и остварује сарадњу са наставницима, пружала и пружа помоћ и савјете ученицима, остваривала и остварује сарадњу са руководством школе, родитељима и друштвеном средином, бавећи се уз то и истраживачким радом, самостално и тимски, сматра се да је кандидаткиња тиме стекла одређена сазнања и способност да компетентно проучи и освијетли наведени проблем. У томе ће јој свакако помоћи и њена адекватна научно-методолошка оспособљеност, и да ће стога успјешно да одговори на изазове који је очекују у изради ове докторске дисертације.

Осим стечених компетенција за проучавање проблема усмјерених на наставни рад у својству педагога школе, превасходно у функцији иновирања наставног процеса, сматра се да је стекла и солидну компетентност за бављење научно-истраживачким радом, како кроз израду и одбрану магистарског рада, тако и кроз тимско учешће у реализацији истраживачких пројеката..

Узимајући у обзир све наведено, укључујући и идејни пројекат у коме је развила научно-методолошке захтјеве неопходне за израду наведене докторске дисертације, претпоставља се да кандидаткиња мр Весна Јурковић може са успјехом одговорити на постављени проблем, циљ, задатке и хипотезе овог научно-истраживачког подухвата.

Библиографске јединице кандидата из области на коју се односи тема докторске дисертације

Мр Јасна Јурковић рукописе својих радова објавила је у два часописа.

Рукопис на тему: *САМООПРЕДЕЉИВАЊЕ НЕКИХ СПОСОБНОСТИ РЕЛЕВАНТНИХ ЗА ИЗБОР ЗАНИМАЊА* објављен је у часопису *Васпитање и образовање*, Подгорица, број 3. стр. 8-14.

А рукопис-рад на тему: *УЛОГА ОДГАЈАТЕЉА У РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА И ПРЕВЕНЦИЈА ПОРЕМЕЊАЈА ПОНАШАЊА ДЈЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКЕ ДОБИ* објављен је у часопису

Норма, бр. 3 стр 323-331.

Рукопис рецензиран од стране редакције у коауторству са В. Сучевић, под насловом: *САРАДЊА ШКОЛЕ, ПОРОДИЦЕ И ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У КОНЦЕПТУ ЕВРОПСКЕ СТРУКТУРЕ КВАЛИТЕТНОГ ОБРАЗОВАЊА*, налази се у штампи и биће објављен у часопису *Васпитање и образовање*, Подгорица, бр. 3.

Први рад усмјерен је на освјетљавање проблема професионалног развоја појединца. Професионални развој појединца је врло сложен и динамичан процес што се остварује у интеракцији бројних чинилаца. Стога у унапређивању професионалне зрелости ученика значајну улогу има и школа. Њена улога је да остварује програм професионалног информисања и оријентације ученика и да настоји да се цјелокупној популацији младих, и унутар тога сваком појединцу, омогући самостално свјесно и слободно доношење правилне одлуке о избору будућег занимања. Примјеном истраживачких инструмената, утврђене су и процјене неких од физичких и психичких способности, а установљено је и то да испитаници сматрају да ученици кроз савјетодавни рад треба да дођу до одређених сазнања о избору занимања, и то знатно прије доношења коначне одлуке о избору занимања. Истраживање је показало и то да ученици сматрају да им је, осим помоћи наставника, потребна и помоћ посебних стручњака, а свакако то се односи и на школског педагога, психолога и др.

Други рад је посвећен функцији социјалних компетенција дјече ране доби и превенције понашања дјече предшколског узраста. У раду се анализира систем предшколског образовања у односу на компетенције васпитача и у функцији васпитача на превенцију поремећаја понашања. У функцији развоја социјалних компетенција код дјече ране доби указано је и на улогу стручних сарадника, али и укључивање родитеља у тај процес. Разматрају се и разни видови сарадње, односно тријаде васпитач-родитељ-дјете. Указује се и на потребу доношења и усвајања програма превенције поремећаја понашања код дјече.

У трећем раду са темом *САРАДЊА ШКОЛЕ, ПОРОДИЦЕ И ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У КОНЦЕПТУ ЕВРОПСКЕ СТРУКТУРЕ КВАЛИТЕТНОГ ОБРАЗОВАЊА*, који треба да угледа свијетло дана се указује да дјеца све мање времена проводе са родитељима, па се њихова социјализација, углавном, формира под утицајем школе, вршњака, масовних медија (поготово телевизије). Поред свих позитивних страна мас медија, које нико не може негирати, ипак, се тежи ка сузбијању оних негативних који могу имати јак утицај на развој, васпитање и учење дјече. Постоји више разлога који наглашавају потребу сарадње породице и школе. Данас се сматра да су породица и школа пресудни чиниоци за развој, васпитање и учење дјетета. И нека од истраживања говоре у прилог наведеној констатацији. Стога се у концепту европске структуре квалитетног образовања акценат, управо, ставља на сарадњу родитеља, школе и локалне заједнице.

Кандидаткиња је Комисији доставила на увид и свој припремљени рукопис заснован на теми магистарског рада, са одређеним иновираним садржајима, али због недостатка средстава, како указује кандидаткиња тај рукопис још увијек у јавности није публикован.

Иначе, ови објављени радови су публиковани у индексираним националним часописима и представљају оригиналне радове кандидаткиње. С обзиром на то да су научно валоризовани очекује се да буду инкорпорирани и у теоријску расправу проучавања проблема којим се бави кандидаткиња кроз наведену тезу докторске дисертације.

Очекивани резултати докторске дисертације

На основу сазнања о досадашњим теоријским расправама и оствареним истраживањима везаних за модернизацију рада наставника у школама, а кроз одређене радове и рада педагога у школама, очекује се да ће кандидаткиња успјешно освјетлити и утврдити улогу и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи, јер од њиховог рада увелико зависи и квалитет рада наставника и ученика, као и

цјелокупан наставни и ваннаставни рад у школама. Ово из разлога што је основни задатак образовног система, према многим међународним документима (УНЕСКО-а, ОЕЦЕД-а и др.), сваке земље, па и наше, да успостави и обезбиједи квалитет рада свих васпитно-образовних институција, а то свакако подразумева и квалитет рада у основним школама.

Дакле, израдом ове докторске дисертације кандидаткиња ће дати значајан допринос унапређивању образовно-васпитног процеса не само у бившим републикама Југославије, већ и шире, а тиме значајан допринос ефикаснијем ангажовању школских педагога на овим просторима у модернизацији наставног и ваннаставног рада у основним школама

Процјена потребног времена за израду дисертације

Очекује се да ће бити потребно краће вријеме од, иначе, уобичајеног времена за израду докторске дисертације, јер је кандидаткиња предложила тему која се надовезује на њено подручје рада, којим се интензивније бави не само теоријски већ и емпиријски. Кандидаткиња је, иначе, педагог у школи, па се континуирано бави проблемима унапређивања образовно-васпитног рада. Сматра се да је кандидаткиња овладала и методологијом педагошких истраживања, што ће јој омогућити успјешнији и бржи истраживачки рад на ову тему.

Но и поред тога кандидаткиња мора да уложи посебан напор у проучавању одговарајуће, превасходно савремене научно-стручне литературе, то не само домаће већ и стране, као и на самој изради истраживачких инструмената, јер је неопходна и њихова иницијална провјера на одређеном, истина, мањем узорку испитаника. Значајно вријеме је неопходно и за рад на терену - школама. Посебна пажња се мора посветити и писању ИЗВЈЕШТАЈА о обављеном научном истраживању, јер је кандидаткиња свјесна одговорности да то мора да буде оригиналан научни рад заснован на методологији и статистици педагошких истраживања.

Стога чланови комисије очекују да је кандидаткињи, без обзира на наведене одређене предности, неопходно око три календарске године за израду ове докторске дисертације.

Име ментора са образложењем

На приједлог кандидаткиње и одсјека за педагогију за ментора је предложен *проф. др Ратко Пејић*, ванредни професор *методике образовно-васпитног рада и андрагогије* Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву.

Написао је три монографије - студије и коаутор је два приручника. Објавио је више радова из области педагогије, дидактике и методике наставног рада. Учесник је и значајнијих пројеката у оквиру Филозофског факултета Источно Сарајево и Министарства просвјете Републике Српске. У досадашњем периоду био је члан у више комисија за одбрану магистарских радова и докторских теза на Филозофском факултету Универзитета Источно Сарајево..

Радови који су предметно блиски области на тему израде докторске дисертације: *Улога и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи* мр Јасне Јурковић јесу:

1. Пејић, Р. (2000): *Допринос педагошко-психолошке службе осавремењавању образовно-васпитног рада у разредној настави*, Београд, Педагогија, 3-4, стр. 220-227.

2. Пејић, Р. (2007) *Рад школског педагога на професионалном усавршавању наставника*, Научни скуп, Бања Лука, Зборник радова, књига 8, Филозофски факултет у Бањалуци, стр. 399-423.

3. Пејић, Р. (2008): *Сарадња педагога и наставника на иновирању припремне фазе наставног рада*, Радови Филозофског факултета, Пале, бр. 10, стр. 111-139.

4. Пејић, Р. (2009): *Саветодавни рад педагога у функцији превенције малолетничке деликвенције*, Зборник радова, Филозофски факултет Пале, бр. 11, стр. 147-175.

5. Пејић, Р. (2009): *Перманентно професионално образовање и усавршавање кадрова у средњој школи*, Зборник радова са научног скупа - Будућа школа, Београд, 2009, стр. 603-631.

Имена чланова комисије са образложењем:

За чланове Комисије за оцјену теме докторске дисертације и провјеру услова кандидаткиње мр Јасне Јурковић именовани су др Ненад Сузић и др Златко Павловић.. Ево неких од радова чланова комисије који су предметно блиски проучавању проблема квалитета васпитања и образовања у савременој школи:

Радови др Ненада Сузића су:

1. Сузић, Н. (1998): *Стратегија и концепција промјена у систему васпитања и образовања у Републици Српској*, Бања Лука, Министарство просвјете.

2. Сузић, Н. (2005): *Педагогија за ЦЦИ вијек*, Бања Лука: ТТ-Центар.

3. Сузић, Н. (2008): *Модел доживотног усавршавања и напредовања наставника*, Зборник, Образовање и усавршавање наставника, Ужице, Учитељски факултет.

Радови др Златка Павловића су:

1. Павловић, З. (2003): *Контекстност интерактивног учења*, Наша школа, бр. 1-2.

2. Павловић, З. (2009): *Ране форме поучавања*, Радови Филозофског Факултета Пале, књига 2.

3. Павловић, З. (2010): *Мотивационе оријентације и школско учење*, Источно Сарајево, Филозофски факултет.

Изјава да под истим називом није пријављена теза на другој високошколској установи

На основу увида у расположиву документацију и општих сазнања нема назнака које указују да је на било којој другој високошколској установи пријављена наведена докторска теза под називом-насловом: *Улога и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи* кандидаткиње мр Јасне Јурковић .

Приједлог комисије:

Имајући у виду претходно саопштене аргументе о оцјени теме докторске дисертације и провјеру услова кандидаткиње, Комисија је сагласна да Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Универзитета Источно Сарајево и Сенату Универзитета Источно Сарајево предложи да се усвоји *ИЗВЕШТАЈ* и донесе одлука о изради докторске дисертације под називом-насловом: *Улога и значај педагога у примјени педагошких стандарда квалитета у школи* и њена израда одобри-повјери мр Јасни Јурковић, и да се за ментора одреди др Ратко Пејић, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву.

Пале, 15. 10. 2011. године.

Чланови комисије:

1. Др Ратко Пејић, ванр. проф.

2. Др Ненад Сузић, ред. проф.

3. Др Златко Павловић, ванр. проф.
